

kerk, en hij beperkt zijn onderwijs niet tot den schoolgaanden leeftijd. En ook negeert hij niet de jeugd, of spreekt hij over haar jonge hoofden heen alleen tot volwassenen en ouden van dagen. Neen, maar hier is onderwijs, dat ouden en jongeren tesamen aangaat: elk, die Hem vreest, hoe klein hij zij of groot, wordt van dat heil, die weldaan, deelgenoot. Over ulieden en over uw kinderen zal de HEERE den zegen vermeerderen door middel van dit onderricht (Ps. 115: 13, 14). De jeugd zegge niet, dat de ouden hier een lesje krijgen, en dat zij dus wel weer kan gaan spelen. En de ouden zeggen niet: Wij zijn den onderwijsleeftijd reeds lang te boven; wij behoeven er niets meer bij te leren. O mijn volk, de gansche kerk des HEEREN zal zich uit den mond van Asaf door den Pinkstergeest der profetie laten onderrichten.

Hoe immers zullen de kinderen der kerk dit onderwijs zich eigen maken, als de ouden dit onderwijs niet kennen? Dan is bij voorbaat reeds de kerk verloren, en tot vreugde van den duivel kan de „kentering” der christelijke neutraliteit zich geruischloos voltrekken.

Neen, maar de ouden zullen deze leer zich eigen maken, opdat zij bewaard zijn, naar hun afgelegde belofte, hun kinderen in het opwassen hiervan breder te onderwijzen en ook te doen onderwijzen. En de kinderen zullen deze leer zich eigen maken, opdat zij aan hun kinderen deze leer weer door kunnen geven. God vordert, dat de nanef eeuwen lang, van kind tot kind dit onderwijs ontvang. Want in de lijn der geslachten wil God de HEERE Zijn verbond verlenen. Hij wil Zijn waarheid nimmer krenken, maar eeuwig Zijn verbond bedenken.

Een volgende vraag, die beantwoord moet worden, is de vraag naar den inhoud van dit onderwijs. En al verder zal het blijken, dat we met dit Schriftwoord in de lijn van het kerkelijk jaar ons bewegen, wanneer we nu dit punt bespreken.

In vers 4 spreekt de dichter van de loffelijkheden des HEEREN, van Zijn sterkheid en van Zijn wonderen, die Hij gedaan heeft. Die roemrijke daden, en de kracht, en de wonderen des HEEREN, die alle te samen vormen de leerstof. Maar wat zijn dat anders dan de genadeweldaden, de wonderlijke verlossingen, die de HEERE heeft betoond en bewezen aan het volk van Zijn verbond, dat Hij om Christus' wil liefheeft? Wat is dat anders dan de historie van het verbond der genade, waarin de HEERE voortgeschreden is van kracht tot kracht, en van de ééne groote verlossing tot de volgende, die nog grooter is en nog wonderlijker in de oogen van het bondsvolk? Wat is dat anders, dan de geschiedenis, die de HEERE Zijn kerk deed doorlopen, en waarin Hij Zijn kerk vergaderde en in stand hield, en haar beschermde tegen alle vijandschap, en haar uit allerlei benauwingen en verdrukkingen verlosste? Wat is dat anders dan die historie van verlossing en reformatie, gevolgd door verslapping en afval bij het bondsvolk, waarna de oordeelen en tuchtigingen des HEEREN als striemen de geesels der ruggen van Zijn eigen kinderen pijnigden en straffen, maar waarin de HEERE toch weer om Christus' wil gedachtig was aan Zijn verbond. Zoodat wel telkens door bondsbreuk en afval en de daarna volgende oordeelen en gerichten de kerk als tot niet scheen te zijn gekomen, maar intusschen hield de HEERE strak het doel van al Zijn werken in het oog, en van stap tot stap kwam Hij toch nader tot dit einddoel. En er is geen tijd geweest, waarin de HEERE zich niet over Sion ontfermd heeft, en waarin Hij niet zichzelf Zijn zeventuizend getrouwen bewaarde, die de knieën voor de Baals aller eeuwen niet hebben gebogen en de voeten van de goden dezer eeuw niet hebben gekust. Zie, deze historie van den lof en den roem over Gods voortgaande genadewerken, deze historie vormt de leerstof in de dagschool van den Heiligen Geest, waarin Hij ons en onze kinderen wil onderwijzen en wil onderwezen hebben.

Want zie dat nu maar in Psalm 78 zelf bevestigd. We mogen immers het begin van dezen Psalm niet losmaken van het verband, dat er bestaat met het vervolg van dit leerdicht. Nu, in het vervolg van den Psalm, hooren we den dichter die loffelijkheden des HEEREN, Zijn sterkheid en de wonderen, die Hij heeft gewrocht, vertellen. Daar verhaalt de profeet Asaf de verbonds- en kerkgeschiedenis van de groote wonderwerken der genade Gods. En het lijkt een eindeloos verhaal van telkens terugkeerende refreinen: verlossing en uitredding, maar bij het volk dan weer ongelooft en afval, en hierop bij den HEERE toorn en gerichten, en dan bij het volk weer wederkeer en bekeering tot de ontfermingen Gods. Maar al lijkt het een historie van telkens weer dezelfde herhaling, intusschen vorderde de HEERE met Zijn werk, en bracht Hij Zijn verbondsbeloften gaandeweg verder naar de vervulling. Want zie maar, de dichter begint bij Israëls verlossing uit Egypte, en gaat dan de geschiedenis door, om uit te komen bij de koningsheerschappij van David, dien man naar Gods hart. En telkens krijgt ge weer hetzelfde rijtje: verlossing, ongelooft en afval, oordeelen en gerichten, ontferming, wederkeer en nieuwe verlossing. Maar intusschen is het volk des HEEREN dan toch maar voortgeleid van Egypte tot het veilige wonen in Kanaän onder de geconsolideerde heerschappij te Jeruzalen van den priesterlijken tabernakel en het koninklijk paleis.

En het is niet voor niets, dat juist dit brok van de historie vermeld wordt. Het heeft zijn grondige reden,

dat het geschiedverhaal begonnen wordt bij de geboorte van Israël als zelfstandig verbondsvolk; en het heeft zijn bijzondere oorzaak, dat de vertelling eindigt bij de aanvaarding van Davids koningsheerschappij onder de hoede van den priesterlijken dienst op Sion. Want die geschiedenis met uitgerekend dit beginpunt en even uitgerekend dit eindpunt ZIET SCHADUW-ACHTIG VOORUIT OP JEZUS CHRISTUS. Want we hebben al gemerkt, dat het 2e vers van dezen Psalm in Matth. 13 geciteerd wordt (vs 35). Welnu, ge moet Matth. 13 maar eens lezen. Daar hooren we den Heere Jezus Christus Zijn gelijkenissen spreken. En in die gelijkenissen verkondigt Hij de verborgenheden van het koninkrijk der hemelen aan Zijn discipelen en aan de schare. En in dat verband nu zegt Mattheus: Al deze dingen heeft Jezus tot de scharen gesproken door gelijkenissen, en zonder gelijkenissen sprak Hij tot hen niet, opdat vervuld zou worden hetgeen door den profeet Asaf is gesproken, zeggende in Psalm 78 vs 2: Ik zal mijn mond opendoen door gelijkenissen; ik zal voortbrengen dingen, die verborgen waren van de grondlegging der wereld.

Met andere woorden: als Jezus Christus onder Israël gelijkenissen spreekt, en Hij openbaart in die gelijkenissen de van oudsher verborgen geschiedenis van Zijn hemelsch koninkrijk, dan brengt Hij daarmee tot vervulling dat brok van Israëls historie, dat Asaf in Psalm 78 verhaalde. Wat er bij Asaf in Psalm 78

Gods Woort

Beginnt een water-loop wat modderich te vlieten,
Gaet hoger aen, indien ghy 't water wilt genieten.
En soo 't int midden oock is drabbich en onreyn,
Gaet boven opt gebrecht en drinkt uyt de fonteyn.
Beginnt men inde leer een mengeling te maken,
Soeckt wat voor uwen tijt de Vaders daervan

En dunckt u dattet daer oock niet is alst behoort,
Soo hout u aende bron van Gods beschreven Woort,
Daer condy 't aldersoets en claarste water halen,
Want God onseylbaer is, maer menschen connen

JACOB REVIUS.

nog Oud-Testamentisch aan ontbrak, dat komt Jezus Christus in Zijn gelijkenissen over het hemelsch koninkrijk Nieuw-Testamentisch aanvullen en afmaken en tot een volledig einde brengen. Datgene, waarvan Asaf in Psalm 78 de schaduw heeft getoekend, van datzelfde teekent Jezus Christus met scherpe trekken het van alle schaduwen ontdane lichaam. Het heldere en klare beeld van de hemelsche heerschappij van Davids grooten Zoon Jezus Christus staat in die gelijkenissen afgeteekend. En die hemelsche heerschappij heeft Hij verkregen als loon op Zijn kruisdood, waarin Hij door Zijn bloedstorting, het sparende bloed van het Paaschlam, de vergeving der zonden heeft verworven en een eeuwig leven heeft teweeggebracht onder Zijn genadeheerschappij.

En in Psalm 78 vertelt Asaf een brok van Israëls verbonds- en kerkhistorie, en Asaf begint zijn verhaal bij de uitleiding uit het diensthuis van Egypte, en Asaf eindigt zijn vertelling bij de troonsbestijging van den grooten koning David. Maar net zoo goed als Jezus Christus zelf in Israël gelijkenissen gebruikt heeft, om 'n helder en klaar beeld te tekenen van Zijn heerschappij in het hemelsch koninkrijk van God, precies zoo heeft reeds Asaf daarvan 'n gelijkenis geschreven, toen hij uitgerekend dat brok van Israëls geschiedenis vertelde. Want de uitleiding uit Egypte is de schaduwachtige gelijkenis van de verlossing uit het diensthuis der zonde door den verzoenenden kruisdood van het ware Paaschlam. En de heerschappij-aanvaarding van den grooten koning David is de schaduwachtige gelijkenis van de hemelsche heerschappij van den verhoogden Christus, die op Hemelvaartsdag Zijn hemeltrou besteg, en vandaaruit op het Pinksterfeest door Zijn uitgestorten Geest over alle dingen, maar bijzonder ten behoeve van Zijn duurgekochte kerk, de heerschappij begon te voeren. De groote heilsgebeurtenissen van Golgotha en Paschen, en van Hemelvaart en Pinksterfeest, zij zijn in den vorm van een gelijkenis de leerstof voor het onderwijs van Asaf. In dezen Psalm van Asaf geeft de Heilige Geest op Oud-Testamentische wijze een gelijkenis van de verborgenheden van het hemelsch koninkrijk, waarin Jezus Christus op Hemelvaart en Pinksteren de triumfale heerschappij aanvaardde. Men ziet, hoezeer we met dit Psalmwoord in den gang van het kerkelijk jaar zijn gebleven, en hoe deze Psalmverzen luide roemen van de hemelsche heerlijkheid van onzen Koning Jezus Christus en van het Pinksterfeest van den Geest der profetie.

Maar Asaf heeft het zelf ook al gezegd, dat hij daarvan, van Hemelvaart en Pinksteren, een adventsverhaal wilde schrijven. Hij heeft het zelf gezegd in den aanvang van zijn lied, dat hij in een gelijkenis de heerlijkheid van de koninklijke heerschappij van Jezus Christus door den Pinkstergeest der profetie

wilde openbaren. Ik zal mijn mond opendoen met raadselspreken, met gelijkenissen, en ik zal verborgenheden, schaduwbeelden uitstorten overvloediglijk van oudsher. Asaf heeft ons van te voren met allen nadruk gewaarschuwd, dat hij zijn onderwijs aangaande de geschiedenis van het koninkrijk der hemelen in den vorm van raadselspreken, van gelijkenissen zou geven. Denkt erom, mijn volk, gij grooten en gij kleinen, gij geloovigen met uw zaad, wilt er wel om denken, dat de Heilige Geest ZIJN christelijk onderwijs aan ons en aan ons zaad in den vorm van GELIJKENISSEN heeft gegoten, en dat dit het karakter van dit onderwijs is, dat het in GELIJKENISSEN wordt gegeven!

Welnu, dit roept direct een volgende vraag bij ons naar voren, dezelfde vraag, waarmee de discipelen in Matth. 13 tot den Heere Jezus Christus zijn gekomen (vs 10): WAAROM SPREEKT GIJ TOT HEN DOOR GELIJKENISSEN? Zoo wordt het nu de vraag ook hier: O Asaf, o Heilige Geest der profetie, waarom spreekt Gij tot ons en onze kinderen in GELIJKENISSEN?

Nu, dan zal op deze vraag wel hetzelfde antwoord moeten worden gegeven, dat de Heere Jezus Christus aan Zijn discipelen gaf. En dat eene, zelfde antwoord, dat kan kortweg luiden: Omdat de Heere Jezus Christus, en omdat ook Asaf en de Geest der profetie DE ANTITHESELIJN DWARS DOOR DE GELEDEREN VAN HET VERBONDS- EN KERKVOLK HEEN ZAGEN LOOPEN. De kinderen van Efraim in Asafs dagen, en de Joden in de aardsche dagen van den Heere Jezus, en het „algemeene” christendom van tegenwoordig, zien de grenzen anders lopen. De kinderen van Efraim en de Joden en het „algemeene” christendom trekken zóó de lijn der antithese: hier is het bondsvolk, wij zijn het zaad van Abraham, wij allen met elkaar, van welke leer of belijdenis wij ook zijn, eventueel heeltemaal zonder leer of belijdenis, wij heeten christenen, en aan den anderen kant van de lijn liggen de heidenen, de barbaren, de liberalen en de socialisten en de communisten (hoewel, zoo orakelt men dan tegenwoordig, bij vele liberalen en socialisten is een religieuze kentering te bespeuren!).

Maar de Heere Jezus Christus en Asaf en de Geest der profetie zien de scheidslijn van de antithese anders liggen. Want zij allen zien BINNEN het verbondsvolk, BINNEN het gedoopte christendom, BINNEN de vereeniging van al die menschen, die samen christelijke scholen onderhouden, twee groepen. Asaf ziet Efraim halverwege omkeeren in den strijd, doch Juda ziet hij in den strijd volharden (vs 9, vgl. vs 67 en 68; zie ook verderop in dit artikel). En de Heere Jezus ziet Zijn discipelen, en aan de andere zijde ziet Hij de zich verhardende massa van het oude verbondsvolk. En de Geest der profetie ziet ook vandaag een Israël, dat naar het vleesch is, — een Israël, dat van de ware profetie zich afmaakt en de profeten doodt, en dat tegenover waarheid en dwaling een strikte neutraliteit in acht neemt, want men wil elkander in zijn heilige religieuze gevoelens niet krenken (religieuze teenen zijn nu eenmaal erg gevoelig), — een Israël, dat naar het vleesch is, dat naar de reine leer der Schriften niet meer vraagt, noch naar het trouw belijden, maar dat in valsch-oecumenisch drijven de doorbraak van de werkelijke antithese huldigt; en aan de andere zijde ziet de Geest der profetie dan ook vandaag een in getal steeds slinkend overblijfsel naar de verkiezing der genade, het Israël, dat naar den Geest is, — een groep, die in zichzelf ook niet best is, maar die door genade naar den Geest der profetie zijn leven richt, en die, met veel vallen en opstaan, het onderwijs van dezen Geest ter harte neemt, en het oor neigt tot de redenen van Zijn mond.

En omdat zij allen, zoowel de Heere Jezus Christus, alsook Asaf en de Geest der profetie, twee groepen zien BINNEN het verbondsvolk, daarom spreken zij tot hen door gelijkenissen. Want aan de ééne groep is het gegeven, de verborgenheden van het koninkrijk der hemelen te weten, maar aan de andere groep is dat niet gegeven, zoo verklaart de Heere Jezus in Matth. 13: 11—17. Daarom spreek Ik tot hen door gelijkenissen, omdat zij ziende niet zien, en hoorende niet hooren noch ook verstaan. Want er is een groote groep in dit volk, welks hart vet is geworden; ze hebben zich bij voorbaat verschanst in de christelijke neutraliteit; ze zijn bij voorbaat onverschillig en gevoelloos voor den inhoud van dit onderricht; ze zijn met de ware leer van den Geest der profetie niet meer te bereiken; ze hebben zich voor die leer volledig toegesloten. Maar opdat ze nu niet als blinden niet zouden zien, maar als zienden, en opdat zij niet als dooven niet zouden hooren, maar als hoörenden, daarom worden hun de verborgenheden van het koninkrijk openbaard, maar in gelijkenissen. Ze zullen daarom nooit zichzelf kunnen excuseren, om de blaam op God te werpen. Ze zullen daarom nooit kunnen zeggen: De geestelijke achtergrond en de ware zin der gebeurtenissen is ons niet openbaard: God zelf heeft ons blind gelaten. Ze zullen nu nooit meer te verontschuldigen zijn, want God heeft hun de gelijkenis laten zien, maar zij hebben zelf niet willen kijken. En God heeft hun de gelijkenis laten hooren, maar ze hebben zelf niet willen verstaan. Ze hebben de neutraliteit, de verdoezeling en de verbèrging der waarheid liever gehad dan de openbaring en de kennis der waarheid. Daarom worden zij prijsgegeven aan het oordeel der verblindende en der verharding.